

HJEM

OM MUSEET

FOR BARN OG UNGE

FOR GRUPPER

REISELIVET

FOR MEDIA

SE OGSÅ

- [Bogstad gård](#)
- [Bygdø Kongsgård](#)
- [Eidsvoll 1814](#)
- [Ibsenmuseet](#)
- [Maritimt Museum](#)
- [Gjestestuen](#)

Søk

SKRIV UT SKRIV UT PDF IN ENGLISH

OPPLEVELSER UTSTILLINGER BESØK OSS SAMLINGENE FORSKNING TJENESTER

[Norsk Folkemuseum](#) / ... / [Fotosamlingen](#) / [Axel Lindahl](#)

AXEL LINDAHL

En svenske i norsk turistfotografi

Axel Lindahl ble født 1841 i Mariestad i Västergötland, Sverige. Han startet sin yrkeskarriere som butikkassistent, inntil han 23 år gammel i 1865 åpnet fotografisk atelier i Uddevalla sammen med broren Uno. Trolig lærte Axel fotografiering av broren som hadde vært fotografilærling i Göteborg.

Visittkortet - et lite fotografi ca 6 x 9 cm montert på kartong - var den store salgartikkelen som gjorde fotografiske bilder oppnåelig for store deler av befolkningen. Mange etablerte seg som fotografer i samme periode, og antall fotografer eksploderte både utenlands og her hjemme; mens f.eks. Bergen i 1860 hadde 3 fotografer, var tallet i 1865 22 fotografer.

Norsk Folkemuseum har en større samling originalpositiver etter Lindahl og forvalter også negativsamlingen med norske prospekter, innkjøpt av Kulturrådet i 1991 etter mange år på private hender. Glassplatene oppbevares i dag i Nasjonalbiblioteket i Mo.

Axel Lindahl skulle bli en av de fremste blant denne generasjonen fotografer, og han viste tidlig ambisjoner. Allerede i 1866, ett år etter starten på sin fotografiske karriere, stilte han ut fotografier på Nordisk Industri og Kunstutstilling i Stockholm. Svenskene fikk her heder for sine portretter og nordmennene for sine landskap. Etter å ha drevet småbyatellier i ti år, utvidet Axel Lindahl virksomheten til Göteborg. På den tid hadde han også begynt å reise og tilbød for salg prospekter fra vestkysten av Sverige og Stockholm. I 1877 ble reisevirksomheten utvidet til å omfatte Norge.

I 1883 tok karrieren en ny retning. Dette året solgte Axel Lindahl deler av sitt firma så vel som sitt firmanavn, mens han selv vendte oppmerksomheten mot Norge for alvor. Det tok ham tolv år å bygge opp et arkiv med ca. 3500 norske prospekter, de første seks årene med intenst feltarbeid på reiser over store deler av landet. På det meste eksponerte han mer enn 400 plater i sesongen. I 1890 hadde han lagt størstedelen av produksjonen bak seg, men besøkte Norge i alle fall frem til 1896. Lindahls fotografier vakte tidlig oppmerksomhet, og på slutten av 1880- og i 1890-årene ble fotografiene hans hyppig gjengitt som xylografier i ulike utgivelser som Folkebladet, Skilling Magazin og Ny Illustrert Tidende. Firmaet Rich. Andvord i Oslo ble en fast samarbeidspartner som bl.a. solgte og distribuerte Lindahls fotografier i mapper. Hvorfor valgte Lindahl å fotografere i Norge? Vi vet ikke, men en del av svaret kan være bedre forretningsmuligheter. Norge opplevde i denne tiden en sterk utvikling i utenlandsk turisttrafikk, samtidig som nordmenns interesse for eget land var økende. Axel Lindahl oppnådde med sin fotografkarriere også økonomisk suksess og etterlot ved sin død i 1906 en formue på omkring 160.000

kroner.

Litteratur: Neil Morgenstern, Axel Lindahl (1841-1906), En biografisk presentasjon ved 150-års-jubileet for hans fødsel, Bildet lever! Oslo 1992.

Norsk Folkemuseum

Museumsv. 10, Bygdøy. Tlf. 22 12 37 00

Postboks 720 Skøyen, N-0214 Oslo

[Kontakt oss](#)

Åpningstider

Alle dager 10-18

[Besøk oss](#)

Ansvarlig redaktør

Astrid Santa

© Norsk Folkemuseum